

Kirjaoskamatus üksikutes vanusaastates ja rühmades.
Le savoir lire et écrire d'après l'âge des personnes.

	Üldse maakond Le district de Tartu						Tartu linn La ville de Tartu					
	Lugemisoskusest Personnes ne sachant lire			Kirjutamisoskusest Personnes ne sachant écrire			Lugemisoskusest Personnes ne sachant lire			Kirjutamisoskusest Personnes ne sachant écrire		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.
	Hommes	Femmes	Total	Hommes	Femmes	Total	Hommes	Femmes	Total	Hommes	Femmes	Total
7 a. v. Agées de 7 ans	68,5	63,3	65,9	77,1	71,5	74,3	51,8	37,4	44,4	57,1	42,4	49,5
8 a. v.	41,7	40,2	41,0	49,9	48,9	49,4	15,2	13,8	14,5	21,2	17,1	19,2
9 "	17,5	14,9	16,2	21,1	20,6	20,9	6,1	3,9	5,1	7,2	5,4	6,4
10 "	5,8	6,1	5,9	6,8	7,1	6,9	3,1	1,7	2,4	3,9	2,2	3,0
11 "	3,6	2,7	3,2	4,2	3,3	3,7	1,3	2,0	1,6	1,3	2,5	1,9
12 "	2,6	1,6	2,1	3,0	2,1	2,5	1,5	0,2	0,8	2,0	0,2	1,1
13 "	1,8	1,8	1,8	2,2	2,1	2,1	0,5	0,3	0,4	1,0	0,3	0,6
14 "	1,6	1,6	1,6	1,7	1,9	1,8	0,3	0,2	0,3	0,3	0,5	0,4
15 "	2,4	2,4	2,4	2,9	2,4	2,6	0,5	0,9	0,7	1,0	0,9	1,0
16 "	2,0	2,2	2,1	2,4	2,7	2,6	0,2	0,2	0,2	0,5	0,5	0,5
17 "	2,4	2,6	2,5	3,0	3,0	3,0	0,8	—	0,4	0,8	0,2	0,5
18 "	1,9	3,4	2,7	2,5	3,6	3,1	1,1	1,1	1,1	1,4	1,3	1,3
19 "	2,4	1,9	2,1	2,8	2,3	2,5	1,0	0,8	0,9	1,0	0,8	0,9
20 "	1,9	2,1	2,0	2,0	2,3	2,2	0,4	1,0	0,8	0,7	1,2	1,0
21 "	1,6	2,2	2,0	1,9	2,4	2,2	0,4	0,6	0,5	0,8	0,6	0,7
22 "	1,2	1,7	1,5	1,5	1,9	1,7	0,6	1,0	0,8	1,2	1,0	1,1
23 "	1,6	2,1	1,9	1,9	2,6	2,3	0,9	1,0	0,9	1,5	1,2	1,3
24 "	2,0	2,5	2,3	2,3	2,8	2,6	0,3	0,5	0,4	0,6	0,5	0,5
25—29	1,9	3,3	2,7	2,0	3,9	3,1	0,3	0,9	0,7	0,6	1,2	0,9
30—39	2,2	4,1	3,2	2,6	5,0	4,0	0,9	1,3	1,1	1,3	1,9	1,6
40—49	3,6	5,1	4,4	4,2	7,3	5,9	1,4	1,6	1,5	2,4	3,7	3,1
50—59	3,9	5,8	5,0	5,4	10,6	8,3	1,8	1,8	2,4	3,0	7,8	5,9
60—69	7,9	9,9	9,1	15,3	32,7	25,3	4,5	6,1	5,4	11,3	26,1	20,4
70 a. v. ja üle	14,6	16,5	15,8	33,2	60,0	49,3	10,8	12,9	12,2	23,5	46,3	39,4

tuslike laste hulgas riivab juba algkooli-olusid: kirjaoskamatus selles vanuses lubab järeleda kas mitte kõigi laste kooliskäimist või laste mitte-edasijõudmist. Võrreldes üleriigilise kirjaoskamatute protsendiga selles vanuses — 5,5-ga — ei tarvitse küll Tartul oma 1,7% pärast väga häbeneneda, kuid ta jääb siiski maha Kuressaarest (0,3), Viljandist (0,8), Tallinnast (0,9) ja Võrust (0,9), rääkimata Paldiskist, kus ei leidunud ühtegi kirjaoskamatut. Kui siit maha arvata umbes 0,5% neid, kes küll koolis käivad, kuid veel ei ole suutnud (1-se aasta õpilased) või ei suudagi (vaimliselt defektiivsed) kirjaoskust omandada, siis jääb ikkagi veel järele 1,2% ehk arvuliselt 52 poissi ja 31 tütarlast, kes rahvalugemise ajal (28. XII. 1922) Tartus veel ei olnud täitnud oma koolikohustust.

Koolikohustuse täitmine. Algkoolide võrk. Koolikohustuse täitmise järelevalve linnades on pandud kohaliku koolivalitsuse peale, kes seda teostab kooli-hoolekogude kaudu. Avalikku koolikohustust on püütud teostada kogu selle seaduse §§ 15 ja 19 valjusega. Nende §§ vastu eksinud lastevanemaid ja tööandjaid (taluperemehi) on tulnud õige tihti karistada, millejuures „trahvirahadest“ on moodustunud algkoolide eelarves teatud tuluallikas. Linna 17 avaliku algkooli pealt kokku oli see „tulu“ 1920. a. — Mk. 1289.—, 1921. a. — Mk. 23196.—, 1922. a. — Mk. 22411.—, 1923. a. — Mk. 45789. Need summad tarvitatakse õpperaamatute muretsemiseks ja abiandmiseks kehvematele õpilastele. 1920. a. seadusega määratud trahvimäärad on aga vahepeal elumaksu- muse tõusu tõttu jäänud väga väikesteks.